

وحید عظیم‌نیا
دبیر گروه اقتصادی

تبر تا یک بار دیگر بخوانیم، ۲۷ هزار روستا درگیر تنش آبی هستند. این آمار را مسئول معاونت امور توسعه روستایی و مناطق محروم ریاست جمهوری اعلام کرده است، البته چند وقتی است از این معاونت صرفاً اخبار وضع موجود به گوش می‌رسد و کمتر شاهد اقدامات انجام‌شده هستیم و آنچه بیش از این عدد تکان دهنده جلب توجه می‌کند، فقدان گزارش‌های شفاف و ملموس از اقدامات عملی برای رفع این معضل است.

رئیس مرکز آمار دقیقاً یک سال پیش، در یک نشست خبری، جمعیت ایران را بیش از ۸۵ میلیون نفر عنوان کرد که ۶۶ میلیون نفر در شهر و ۲۷ میلیون نفر در روستا زندگی می‌کنند، همچنین مدیر کل تقسیمات کشوری ۹ شهریور ۱۳۹۹ گفته بود «۴ هزار و ۹۲۶ روستا داریم». با استناد به این آمارها مشخص می‌شود حدود ۲۲ درصد از جمعیت کشورمان در مناطق روستایی ساکن هستند و حدود ۵۹ درصد از این روستاها نیز با تنش آبی مواجهند، یعنی بیش از نصف روستاهای کشورمان با مشکل دسترسی به آب روبه‌رو هستند! طبعاً تنش آبی زنجیره‌ای از مشکلات اجتماعی، اقتصادی و حتی امنیتی را به دنبال دارد. نبود آب کافی، کشاورزی و دامداری روستایی را که منبع اصلی معیشت بسیاری از روستاییان است، به مخاطره می‌اندازد. مهاجرت اجباری به شهرها، حاشیه‌نشینی و افزایش فشار بر زیرساخت‌های شهری از دیگر پیامدهای این بحران است. در این میان، آنچه بیش از همه نگران‌کننده است، سکوت نسبی در برابر این معضل و نبود برنامه‌های عملیاتی شفاف برای رفع آن است.

نیازهای انسانی، باید در اولویت برنامه‌ریزی‌های دولت قرار گیرد، پدیده‌ای که کند که توزیع منابع و امکانات به گونه‌ای باشد که هیچ منطقه‌ای از کشورمان به دلیل محرومیت جغرافیایی یا اقتصادی از حقوق اولیه خود محروم نماند. دسترسی به آب سالم، به‌عنوان یکی از اساسی‌ترین نیازهای انسانی، باید در اولویت برنامه‌ریزی‌های دولت قرار گیرد، باین‌حال گزارش‌های اخیر نشان می‌دهد معاونت توسعه روستایی و مناطق محروم که وظیفه اصلی آن رسیدگی به مناطق کمتر برخوردار است، در ارائه راهکارهای عملی و گزارش‌های دقیق از پیشرفت پروژه‌ها چندان موفق عمل نکرده است.

دولت و به‌ویژه معاونت توسعه روستایی و مناطق محروم باید از مرحله شعار و ارائه آمار به مرحله عمل و ارائه گزارش‌های شفاف از دستاوردها گذر کنند. اختصاص بودجه، تنها گام نخست است. آنچه اهمیت دارد، اجرای پروژه‌های زیرساختی با نظارت دقیق و زمانبندی مشخص است. به‌عنوان مثال، برنامه‌ریزی برای استفاده از انرژی‌های تجدیدپذیر، مانند مزارع خورشیدی در ۶ هزار روستا، ایده‌ای نودبیش است، اما اجرای آن نیازمند هماهنگی بین دستگاهی، تأمین مالی پایدار و مشارکت فعال جوامع محلی است. این طرح، اگر به‌درستی اجرا شود، می‌تواند مشکل ناترازی انرژی را کاهش دهد و با سهامدار کردن روستاییان در این پروژه‌ها، به توانمندسازی اقتصادی آنها نیز کمک کند، باین‌حال تا زمانی که گزارش‌های شفاف و دوره‌ای از پیشرفت این طرح‌ها منتشر نشود، نتوانیم موفقیت آن امیدوار بود.

یکی دیگر از نکات قابل تأمل، توجه به اولویت‌بندی در تخصیص منابع است. اعلام اینکه ۱۱ هزار روستایی زیر ۲۰ خانوار و ۱۶ هزار روستایی بالای ۲۰ خانوار با تنش آبی مواجهند، اگرچه از منظر آماری مفید است، اما نباید به پنهانی برای کم‌توجهی به روستاهای کوچک تبدیل شود. روستاهای کم‌جمعیت، به‌ویژه در مناطق محروم، اغلب از کمترین امکانات برخوردارند و باید در اولویت برنامه‌های آبرسانی قرار گیرند. عدالت اجتماعی اقتضا می‌کند هیچ روستایی، صرف‌نظر از اندازه یا موقعیت جغرافیایی، از دسترسی به آب محروم نماند.

یکی از نقاط قوت برنامه‌های توسعه روستایی می‌تواند مشارکت فعال جوامع محلی باشد. پروژه‌های زیرساختی، زمانی موفقند که با همراهی و نظارت مردم محلی اجرا شوند. معاونت توسعه روستایی می‌تواند با ایجاد سازوکارهایی برای مشارکت روستاییان در پروژه‌های آبرسانی و تولید انرژی، حس مالکیت و مسئولیت را در آنها تقویت کند. این مشارکت به پایداری پروژه‌ها کمک می‌کند و می‌تواند به بستری برای کاهش هزینه‌ها و افزایش بهره‌وری منجر شود، همچنین بی‌توجهی به نیازمندان و مشکلات و معضلات روستاها، به‌ویژه بحران و تنش آبی، یکی از چالش‌های جدی امروز کشورمان است. در شرایطی که بخش قابل توجهی از تولید ملی، اعم از کشاورزی، دامداری و صنایع دستی در روستاها شکل می‌گیرد، نادیده گرفتن مسائل این مناطق به معنای ضربه زدن مستقیم به چرخه تولید و امنیت غذایی کشور است. متأسفانه بسیاری از نمایندگان به جای پیگیری مطالبات واقعی مردم، از جمله تأمین آب، زیرساخت‌های تولید و خدمات حمایتی بیشتر درگیر مسائل سیاسی و جناحی هستند و عملاً نظارت مؤثری بر عملکرد دولت در حوزه روستا و کشاورزی وجود ندارد.

در سال‌های اخیر، تنش آبی و کمبود منابع آب، زندگی و تولید روستاییان را به شدت تحت تأثیر قرار داده است. بسیاری از زمین‌های کشاورزی به دلیل بی‌آبی رها شده و مهاجرت از روستا به شهرها افزایش یافته است. این روند با اهداف توسعه پایدار و خودکفایی اقتصادی مغایر است و موجب گسترش حاشیه‌نشینی و آسیب‌های اجتماعی در شهرها نیز می‌شود. در حالی که تولید و حمایت از تولیدکنندگان داخلی می‌تواند راه علاج بسیاری از مشکلات اقتصادی کشور باشد، بی‌توجهی به روستاییان، نادیده گرفتن ستون فقرات تولید ملی است. مجلس به عنوان نهاد قانونگذاری و ناظر بر اجرای قوانین، وظیفه دارد بر عملکرد دولت در حوزه تأمین آب، زیرساخت‌های کشاورزی و توسعه روستاها نظارت دقیق و مستمر داشته باشد. بی‌تفاوتی در این زمینه، آینده اقتصادی کشور را نیز در معرض تهدید قرار می‌دهد. توجه به روستا، توجه به تولید و آینده کشور است. جان کلام آنکه تنش آبی در ۲۷ هزار روستای ایران کهن، چالشی جدی برای عدالت اجتماعی است. معاونت توسعه روستایی و مناطق محروم، به‌عنوان نهادی که باید صدای مناطق کمتر برخوردار باشد، وظیفه‌ای سنگین بر دوش دارد. این معاونت باید از مرحله توصیف مشکلات و ارائه آمار به مرحله اجرای پروژه‌های عملی و گزارش‌دهی شفاف گذر کند. مردم مناطق روستایی شایسته خدماتی در خور و متناسب با کرامت انسانی هستند و دولت باید با عمل به شعارهای عدالت‌محور، نشان دهد توسعه روستاها و رفع محرومیت، فقط یک وعده نیست.

گزارش یک
سعیده زمانی

گرانی کالاهای اساسی با وجود اختصاص ارز دولتی، ضرب‌المثل چوب و پیاز را نداعی می‌کند؛ سیاستی که اگر چه قرار است به نفع مردم تمام شود اما به دلایل مختلف به درستی به نقطه هدف گذاری شده اصابت نکرده است. از زمانی که رئیس کل بانک مرکزی خبر اختصاص ارز ۲۸ هزار و ۵۰۰ دلار اعلام کرد، مرغ کیلویی ۵۱ هزار و ۵۰۰ تومان بود و حالا با اعلام اخیر ستاد تنظیم بازار قیمت آن به ۱۳۵ هزار تومان رسیده است. بر اساس اعلام حبیب اسدالله‌نژاد، مدیر عامل اتحادیه مرغداران گوشتی قیمت مصوب جدید هر قطعه جوجه یک‌روزه نیز ۲۲ هزار و ۷۰۰ تومان تعیین شده است. مدیر عامل اتحادیه مرغداران گوشتی در شرایطی ابراز امیدواری کرد که با اعلام قیمت مصوب جدید مرغ به واحدهای صنفی دوباره ثبات قیمت به بازار این محصول برمی‌گردد که قیمت بسیاری از کالاهای اساسی سبز به فلک کشیده است.

موسی موسوی، نماینده مردم لامرد روز یکشنبه ۲۰ مهر در مجلس در تذکری به دولت گفت: به رغم هشدارها هنگامی که برای پیگیری پروژه‌ها به مسئولان مراجعه می‌کنیم، می‌گویند حالا که شرایط جنگی است بروید و صبر کنید، تداوم این به هم ریختگی و سردرگمی موجب افزایش بی‌سابقه قیمت ارز، طلا، نهاده‌های دامی و کشاورزی و کالاهای مصرفی مردم شده است، آقایان یک دور کوتاه در بازار بزنید، قیمت برنج، گوشت، مرغ و لبنیات سربه فلک کشیده است. علی‌نیکزاد، نایب رئیس مجلس شورای اسلامی درباره گرانی کالاهای اساسی اظهار کرد: دشمنان روی گرانی سرمایه‌گذاری کرده‌اند تا با ایجاد نارضایتی و آشوب، به جمهوری اسلامی ضربه بزنند. وی با بیان اینکه دشمن اکنون بر اقتصاد متمرکز شده است، افزود: مردم ما مدتی، ایران دوست و باغیرت، اما در زمینه اقتصادی و مسائلی مانند اشتغال، مسکن و معیشت و قیمت نان امیدوار بود.

نایب رئیس مجلس شورای اسلامی درباره اقدامات مجلس برای مهار گرانی گفت: مجلس هر قانونی که برای خنثی‌سازی فشار اقتصادی لازم بوده تصویب کرده است، از جمله در قانون بودجه، ارز، مورد نیاز برای

کالاهای اساسی و دارو اختصاص داده شده و دست بزنید، قیمت برنج، گوشت، مرغ و لبنیات سربه فلک کشیده است. علی‌نیکزاد، نایب رئیس مجلس شورای اسلامی درباره گرانی کالاهای اساسی اظهار کرد: دشمنان روی گرانی سرمایه‌گذاری کرده‌اند تا با ایجاد نارضایتی و آشوب، به جمهوری اسلامی ضربه بزنند. وی با بیان اینکه دشمن اکنون بر اقتصاد متمرکز شده است، افزود: مردم ما مدتی، ایران دوست و باغیرت، اما در زمینه اقتصادی و مسائلی مانند اشتغال، مسکن و معیشت و قیمت نان امیدوار بود.

نایب رئیس مجلس شورای اسلامی درباره اقدامات مجلس برای مهار گرانی گفت: مجلس هر قانونی که برای خنثی‌سازی فشار اقتصادی لازم بوده تصویب کرده است، از جمله در قانون بودجه، ارز، مورد نیاز برای

مدافعان افزایش قیمت کالاهای اساسی با استناد

ارزهای ۲۸ هزار و ۵۰۰ تومانی چگونه به سفره مردم می‌رسد؟

مرغ از دولت مجوز پرواز گرفت

دولت ارز یارانه‌ای می‌دهد تا مرغ ارزان بماند، حالا با مجوز جدید دولت برای گرانی مرغ، هم ارزها پرکشیده، هم قیمت مرغ!

تسنیم

می‌گذارند و به دنبال آن قیمت‌هایی این کالای اساسی افزایش می‌یابد. به نظر می‌رسد در شرایط فعلی که تفاوت قابل توجهی میان ارز ترجیحی و آزاد وجود دارد، پذیرش این گزاره نیاز به شفاف‌سازی بیشتری دارد. تجربه نشان داده است در کشورمان به دلایل مشکلات ساختاری در نظارت، امکان رهگیری ارزهای اختصاص یافته در بازار به صورت کامل فراهم نیست و از محل تولید تا خرده‌فروشی، ده‌ها واسطه و دلال بر قیمت نهایی اثر می‌گذراند.

بهره‌رقت ۲۵ درصدی ارز یارانه‌ای

سیاست تخصیص ارز ترجیحی در اصل با هدف مهار قیمت‌ها و تسهیل تأمین کالاهای اساسی تدوین شده، اما در عمل، تمرکز منابع در دست چند بازیگر بزرگ،

به گزارش وزارت جهاد کشاورزی معتقدند ارز ترجیحی ۲۸ هزار و ۵۰۰ تومانی در بخش تولید دام و طیور اثرگذار بوده است، با این حال به گفته آنها بخش عمده نهاده‌های وارداتی که با ارز ترجیحی تأمین می‌شود، تنها بخشی از زنجیره تولید را پوشش می‌دهد و سایر نهاده‌ها همچون علوفه، جو، کنجاله و مکمل‌های خوراکی از بازار آزاد خریداری می‌شود. در این خصوص گزارشی منتشر شد و در آن اعلام شده که تنها حدود ۲۶ درصد از هزینه‌های تولید مرغ با ارز ترجیحی ۲۸ هزار و ۵۰۰ تومانی انجام می‌شود و مابقی این خصوص گزارشی منتشر شد و در آن اعلام شده که تنها حدود ۲۶ درصد از هزینه‌های تولید مرغ با ارز ترجیحی ۲۸ هزار و ۵۰۰ تومانی انجام می‌شود و مابقی این خصوص گزارشی منتشر شد و در آن اعلام شده که تنها حدود ۲۶ درصد از هزینه‌های تولید مرغ با ارز

نرخ از بازار آزاد، مستقیماً بر هزینه تولید مرغ تأثیر

صدای مجلس هم در آمد

عملکرد صفر و ام اشتغال در سال سرمایه‌گذاری برای تولید

نایب رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس: مجلس از وزارت اقتصاد و بانک مرکزی به صورت جدی پیگیری خواهد کرد که وام اشتغال قانون بودجه ۱۴۰۴ پرداخت شود

برای بسیاری از اقشار جامعه امکان‌پذیر نیست، این در حالی است که در راستای مساعدت برای رفع مشکلات مردم، بانک‌ها می‌توانند از ظرفیت حساب یارانه‌خانوآر برای ضمانت استفاده کنند. موارد مذکور به وزیر اقتصاد و مسئولان سیستم بانکی یادآوری شده است و باید در خصوص ارائه تسهیلات خرد مانند وام ازدواج و اشتغال رسیدگی مؤثری انجام شود».

همچنین در ۲۰ مهر دیوان محاسبات کشور خبر از انباشت منابع مرتبط با وام اشتغال در حساب پیشرفت و عدالت داد. دیوان محاسبات کل کشور تأکید دارد که معادل ۶ هزار و ۸۰۰ میلیارد تومان از منابع حساب ملی «پیشرفت و عدالت» پس از گذشت نیمی از سال، بلااستفاده و بدون اختصاص و پرداخت باقی مانده است. دیوان محاسبات ضمن پیگیری اختصاص بموقع این منابع به بانک‌های عامل و تسریع در پرداخت تسهیلات به طرح‌های اشتغال‌زایی تأکید می‌کند هرگونه تأخیر در جریان‌دهی منابع مذکور، مغایر احکام قانون بودجه و موجب اختلال در تحقق اهداف اشتغال پایدار و عدالت‌محور کشور خواهد بود. با توجه به این وضعیت، دیوان محاسبات مجلس و کمیسیون‌های برنامه، بودجه و محاسبات مجلس و همچنین کمیسیون اصل ۹۰ مجلس به صورت هفتگی پیگیری برخط از وضعیت وام اشتغال در نیمه دوم سال خواهند داشت و مجلس به طور جدی پیگیر پرداخت تمامی تعهدات ذکرشده در متن قانون بودجه در زمینه وام اشتغال به مددجویان و اقشار محروم است و در این زمینه نیز بانک مرکزی و وزارت اقتصاد باید به مجلس پاسخگو باشند.

تسنیم

می‌شود، بر این اساس است که معادل مانده قرض‌الحسنه یا مانده جاری در حساب بانک‌ها، وام‌های قرض‌الحسنه ازدواج و اشتغال پرداخت شود، حال این سؤال مطرح بوده که با اینکه در نیمه اول سال سپرده‌گذاری قرض‌الحسنه از سوی مردم صورت گرفته اما براساس گزارش‌ها، میزان پرداخت وام‌های خرد بسیار ضعیف و نزدیک به صفر بوده است.»

وی افزود: باید سیستم بانکی پاسخگوی این وضعیت باشد. تجربه بیانگر این است حتی در صورتی که بانک‌ها حاضر باشند به صورت محدود وام ازدواج یا اشتغال پرداخت کنند، از متقاضی دریافت وام می‌خواهند کارمند رسمی با نامه کسر از حقوق برای ضمانت معرفی کند که طبیعتاً

مجلس با بیان اینکه مجلس به صورت جدی در پرداخت تسهیلات اشتغال در شش ماه دوم نظارت می‌کند، گفت: «با توجه به عدم تعیین سهم نهادهای وام اشتغال در شش ماه ابتدایی سال، مجلس از وزارت اقتصاد و بانک مرکزی به صورت جدی پیگیری خواهد کرد که وام اشتغال قانون بودجه ۱۴۰۴ پرداخت شود.»

غلامرضا تاجگردون، رئیس کمیسیون تلفیق بودجه ۱۴۰۴ مجلس نیز با انتقاد از عملکرد وام اشتغال در شش ماهه نخست سال گفت: «نگاه کمیسیون برنامه و بودجه نسبت به عملکرد اجرای تبصره ۱۵ قانون بودجه سال جاری منفی است و عملکرد آن را نامطلوب ارزیابی می‌کند. معمولاً تکلیفی که به بانک‌ها در خصوص تسهیلات

کشور نظیر تأمین امنیت غذایی یا کمک به رفع ناترازی انرژی سبب شده است وام اشتغال مستقیماً به ایجاد نیروگاه‌های خورشیدی یا ایجاد یک دامداری کوچک منجر شده است که امنیت غذایی و انرژی کشور را به همراه خواهد داشت، بنابراین وام اشتغال با مختصاتی که ذکر شد برخلاف بسیاری از تسهیلات بانکی دیگر، صرفاً جنبه حمایتی ندارد بلکه نوعی سرمایه‌گذاری هدفمند در ظرفیت انسانی و محلی کشور محسوب می‌شود و کمک مستقیم به نیازهای اساسی کشور در تأمین امنیت غذایی و رفع ناترازی انرژی کشور کرده است، همچنین این فعالیت‌ها ضمن اشتغال‌زایی مستقیم، آثار جانبی بسیار مهمی نیز دارند، از جمله موجب تقویت اقتصاد محلی، افزایش تولید ملی، کاهش وابستگی به واردات و رشد درآمد خانواده‌های آسیب‌پذیر می‌شوند، به‌ویژه طرح‌های نیروگاه خورشیدی که در چند سال اخیر از محل وام اشتغال مددجویان تأمین مالی شده‌اند، علاوه بر اشتغال‌زایی پایدار، در کاهش ناترازی انرژی کشور نیز نقشی مثبت داشته‌اند، به همین دلیل، وام اشتغال را می‌توان یکی از موفق‌ترین مدل‌های هم‌افزایی میان سیاست‌های اجتماعی و اقتصادی دانست.

در واقع، وام اشتغال فقط تسهیلات مالی نیست، بلکه ابزار تحقق عدالت اقتصادی است. هر وامی که به مددجویان داده می‌شود، یک خانواده را از چرخه فقر خارج و به چرخه تولید وارد می‌کند، به همین دلیل است که نرخ بازگشت منابع وام اشتغال در مقایسه با سایر طرح‌های اعتباری بسیار بالاتر است و انحراف منابع در آن بسیار ناچیز گزارش شده است.

مهدی طغیانی، نایب رئیس کمیسیون اقتصاد ی

با وجود همه مزایای اقتصادی و اجتماعی وام اشتغال، نظام بانکی در سال سرمایه‌گذاری برای تولید، بیشترین سنگ‌انداز را در مسیر وام اشتغال داشته به طوری که میزان پرداختی وام اشتغال در شش ماهه نخست سال صفر در صد بوده است؛ موضوعی که موجب انتقاد رئیس کمیسیون تلفیق بودجه ۱۴۰۴ مجلس نیز شده و اعلام کرده است بانک‌ها در سایه نبود نظارت صحیح، در ارائه وام‌های خرد مانند ازدواج و اشتغال‌زایی، سختگیری بیشتری دارند.

یکی از موضوعات مهم در زمینه تحقق شعار سال و تقویت سرمایه‌گذاری برای تولید، مسئله هدایت اعتبارات بانکی به سمت تولید است. در نظام بانکی ذخیره جزئی به دلیل مقدم بودن خلق پول مبتنی بر سودآوری مقطعی بانک‌ها به جای افزایش رفاه جامعه و تحقق رشد اقتصادی، شاهد این هستیم که خلق پول در نظام بانکی بسیار غیرهدفمند و کاملاً غیرمولد انجام می‌شود و این موضوع نه تنها هدایت اعتبارات بانکی به سمت تولید را به حاشیه خواهد برد بلکه به تورم تحمیلی به مردم برای اشخاص خاص منجر شده است. یکی از مهم‌ترین انواع خلق پول مولد و هدایت اعتبارات بانکی به سمت تولیدهای گوناگونی و مورد نیاز کشور، مسئله وام اشتغال است.

وام اشتغال با واسطه‌گری نهادهای عمومی و پرداخت آن به مددجویان نهادهای حمایتی نظیر بهزیستی، ستاد اجرایی با کمیتة امداد، زمینه ایجاد اشتغال و درآمد پایدار برای خانواده‌های محروم فراهم آورده است و در این بین تمرکز نهادهای عمومی حمایتی واسطه‌گر در شناسایی نقاط گوناگونی و مورد نیاز

جهت خرید اسکن کنید:

خرید از همه مراکز و
فروشگاه‌های حضوری و اینترنتی

Shop.mci.ir

۴۰٪ تخفیف ویژه

سیم کارت‌های دائمی

همراه اول

mci Mobile Communications of Iran